

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ

***Анотація.** Узагальнено теоретичні розробки вітчизняних та іноземних науковців щодо аспектів розвитку інвестиційного процесу. У статті розглянуто трактування таких понять, як: «інвестиційний процес», «інвестиційна діяльність», також проаналізований зв'язок між ними. У статті проаналізовано теоретичні положення, які поєднують поняття інвестиційного процесу та інвестиційної діяльності та які слід розглядати на трьох рівнях: на мікрорівні, мезорівні і на макрорівні; приведено стадії інвестиційного процесу та визначено, що при виконанні цих стадій активізується додаткова стадія – визначення ефективності інвестування та досягнення соціального або економічного ефекту. Визначено, що інвестиційний процес є динамічним; для розробки ефективної регіональної інвестиційної політики потрібно враховувати циклічність на кожній із стадій інвестиційного процесу. Також у статті визначено, що вплив держави на інвестиційний процес є необхідним, так-як показники економічного розвитку у різних регіонах є нерівномірні; розглянуті деякі напрями і сфери діяльності, на які необхідно спрямувати управління та вплив держави для реалізації інвестиційно-інноваційного розвитку регіону, реалізація яких буде сприяти активному розвитку перспективних і інноваційних досліджень, відбору ефективних інвестиційних проектів в реальному секторі економіки. Досліджені та розглянуті вимоги, які необхідно враховувати при виборі державних пріоритетів управління інвестиційними процесами в регіональному розвитку.*

***Ключові слова:** інвестиції, інвестиційна діяльність, інвестиційний процес, стадії інвестиційного процесу, активізація, мотивація інвестиційної діяльності, регіональний розвиток, регіональна економіка.*

Постановка проблеми. Інвестиції є основою ефективного функціонування господарської системи і охоплюють усі сфери господарської діяльності, визначаючи процес соціально-економічного розвитку. Дивлячись на ситуацію, що склалася у країні в цілому, можна зазначити, що формування інвестиційного середовища України відбувається в умовах соціально-економічної кризи, яка вже зачепила майже усі сектори економіки. На сьогоднішній день відбулось чимало подій, що призвели до тотальних політичних змін, які мали вплив на економічний розвиток і свідомість громадян. Соціально-економічний розвиток регіонів напряму залежить від рівня їх інвестиційної привабливості. Слабкі інвестиційні позиції регіонів перешкоджають перебудові економіки, не дають можливості розширювати виробництво, створювати нові підприємства та робочі місця, а відповідно і розвивати соціальну сферу. Розвиток інвестиційних процесів та активізація інвестиційної діяльності значною мірою визначаються інвестиційною привабливістю об'єктів інвестування.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Для побудови ефективної інвестиційної стратегії та механізмів інвестиційного менеджменту необхідно провести всебічне, комплексне дослідження цієї категорії та визначити напрями покращення функціонування й сприяння подальшому розвитку інвестиційних процесів на регіональному рівні. Тому в сучасних умовах усе більш актуальними стають питання дослідження інвестиційного процесу. Дослідження у даній сфері висвітлені у наукових працях: А. Асаула, М. Бондара, І. Бланка, Д. Гуданіча, К. Маркевича, П. Матвієнко, О. Носової, А. Пересади, В. Сімонової, Г. Харламової.

Невирішені частини проблеми. На сьогоднішній день основою постійного розвитку регіону є побудова ефективної інвестиційної політики, яка б активізувала інвестиційний процес, необхідний для нарощення економічного, фінансового, виробничого, інноваційного та трудового потенціалів, а також підвищення конкурентоспроможності країни та регіонів у світовому просторі. Формування сприятливого інвестиційного клімату в Україні повинно бути спрямоване на підвищення ступеню довіри інвесторів до органів влади, забезпечення стабільності та прогнозованості економічної та політичної ситуації, здійснення прозорих ринкових перетворень, створення сучасної інфраструктури, прискорення темпів економічного зростання.

Мета дослідження полягає в розробці теоретичних засад щодо аналізу інвестиційного процесу в економіці України та виявлення основних шляхів формування сприятливого інвестиційного клімату на регіональному рівні.

Основні результати дослідження. В сучасних умовах для успішного залучення інвестицій та активізації інвестиційних процесів необхідно підвищувати інвестиційну привабливість регіону, тобто створювати умови для використання інвестицій із забезпеченням максимального економічного та соціального ефекту від їх реалізації при дотриманні встановленого рівня інвестиційного ризику.

Хоча інвестиціям та інвестиційному процесу за останні роки приділяється багато уваги, проте існує багато напрямків, які потребують подальшого вивчення. На сьогодні не існує єдиного визначення сутності поняття «інвестиційний процес». Тому необхідно детальніше дослідити дану категорію. Для детального розгляду даного поняття є важливим порівняти його з таким поняттям, як «інвестиційна діяльність» та визначити зв'язок між ними.

Проаналізуємо сутність поняття, «інвестиційний процес». Провівши огляд досліджень, які ведуться вітчизняними та іноземними вченими в цій сфері сформуємо таблицю, яка відображає погляди вчених на трактування сутності досліджуваного поняття.

Таблиця 1

**Підходи до визначення поняття «інвестиційний процес»
авторська розробка**

Автор, який дає визначення	Поняття
Губський Б. В.	Інвестиційний процес – це багатостороння діяльність усіх учасників ринкової економіки у нарощуванні капіталу, яка безпосередньо пов'язана з динамічним розвитком економічної системи в цілому.
Мартиненко В. Ф. [9].	Інвестиційний процес – це застосування людських, природних, грошових, виробничих та інших ресурсів, які за допомогою правових, організаційних, економічних, інституційних, адміністративних та інших механізмів забезпечують потреби виробництва.
Левчинський Д. Л. [7].	Інвестиційний процес – це сукупність послідовних дій по залученню інвестора (або їх сукупності) до об'єкту інвестицій з метою досягнення ефективного соціально-економічного розвитку економічної системи на основі узгодження інтересів учасників цього процесу, результатами якого є будь-який корисний соціально-економічний ефект (відновлення функціонуючого реального капіталу, отримання прибутку, проведення структурних перетворень в економіці країни або регіону, тощо).
Л. Дж. Гітман, М. Д. Джонк	Інвестиційний процес – це механізм зведення разом тих, хто пропонує тимчасово вільні гроші з тими, хто має в них потребу, тобто пропонує попит.
Федоренко В. Г. [12].	Інвестиційний процес – відображення економічної системи з усіма властивими їй ознаками та властивою їй сукупністю елементів: суб'єкт (інвестор), об'єкт (об'єкт інвестицій), зв'язок між ними (інвестування з метою отримання інвестиційного доходу) і середовище, в якому вони існують.
Пересада А. А.	Інвестиційний процес – це в першу чергу сукупність послідовних дій щодо інвестування.

Як і класики економіки, сучасні науковці інвестиційний процес ототожнюють з інвестиційною діяльністю. Практично таке ж визначення вже інвестиційного процесу надає Губський Б. В. [4].

Даючи визначення інвестиційному процесу як основі відтворення, Мартиненко В. Ф. також говорить лише про створення прибутку (доходу), як і Губський Б. В.

Водночас, Лоренс Гітман і Майкл Джонк зводять інвестиційний процес до звичайного «механізму зведення разом тих, хто пропонує гроші з тими, хто пред'являє попит» [5, с. 15], але таке трактування інвестиційного процесу є дуже спрощеним і не розкриває його макроекономічної сутності.

З іншого боку, Пересада А. А. звужує трактування інвестиційного процесу до поняття інвестиційної діяльності, тобто зводить його до «обґрунтування і реалізації інвестиційних

проектів» [10, с. 30]. Таке визначення, також дає одностороннє уявлення про інвестиційний процес і зводить його до інвестиційного проекту.

Залишається актуальним характеристика інвестиційного процесу як системи. Федоренко В. Г. пише про інвестиційний процес як відображення економічної системи з усіма властивими їй ознаками та властивою їй сукупністю елементів.

Не менш важливим для даного дослідження є визначення поняття інвестиційної діяльності. Як й інші визначення понять, що пов'язані з інвестуванням, поняття інвестиційної діяльності не знайшло свого точного визначення ніде, крім Закону «Про інвестиційну діяльність». Інвестиційну діяльність зазвичай або ототожнюють з інвестиційним процесом [8, с. 13], або спрощують, або просто плутають ці поняття [10, с. 30-32]. Згідно із Законом «Про інвестиційну діяльність», інвестиційна діяльність – це послідовна сукупність дій її суб'єктів щодо здійснення інвестицій з метою одержання прибутку [1]. Найбільш оптимальне таке визначення поняття інвестиційної діяльності: інвестиційна діяльність – це сукупність заходів та послідовних практичних дій з боку суб'єктів інвестування, що пов'язані з реалізацією інвестиційних намірів з метою отримання доходу.

Теоретичні положення, які описують інвестиційний процес, можна умовно поділити на два рівні: макроекономічний і мікроекономічний. Принципова відмінність між ними полягає в наступному: на макроекономічному рівні відображені об'єктивні економічні процеси і проблеми розробки інвестиційної політики держави в інвестиційній сфері як їх кінцева мета. На мікроекономічному рівні робиться акцент на аналізі поведінки приватних інвесторів і впливу на них державної економічної політики. Без сумніву, обидва підходи мають суттєве значення при розгляді конкретних сторін інвестиційного процесу. У кінцевому результаті вони доповнюють одна одну, створюючи умови для більш об'ємного дослідження суспільно важливих проблем в інвестиційній сфері і шляхів їх вирішення. З іншого боку, в інших літературних джерелах, поєднуються поняття інвестиційного процесу та інвестиційної діяльності, які слід розглядати на трьох рівнях: на мікрорівні, мезорівні і на макрорівні. На мікрорівні та мезорівні (на рівні ринку) інвестиційний процес відображає інвестиційний намір, тобто процес формування інвестиційного рішення, а інвестиційна діяльність характеризується реалізацією цього інвестиційного рішення. Процес реалізації інвестиційного рішення пов'язаний з діяльністю конкретних учасників інвестування (суб'єктів інвестиційної діяльності) і характеризує мікрорівневі та мезорівневі процеси. На макрорівні, якщо розглядати інвестиційний процес як систему, що має свої елементи та функції, то сукупна дія елементів системи та їх взаємодія утворює макроекономічний процес. Таким чином можна зробити висновок, що в якості макроекономічної категорії краще використовувати поняття інвестиційного процесу, а не інвестиційної діяльності. На мікрорівні та мезорівнях доцільно використовувати два поняття: інвестиційний процес та інвестиційна діяльність. На макрорівні тільки одне – інвестиційний процес. Тобто інвестиційний процес та інвестиційна діяльність на мікрорівні утворює макроекономічний інвестиційний процес. Тому можна зробити висновок, що ці два досліджувані поняття тісно пов'язані [6].

Інвестиційний процес – це сукупність економічних відносин на всіх стадіях, пов'язаний із підтримкою та розширенням, удосконаленням основних фондів та оборотних коштів інвестиційного призначення. Інвестиційний процес починається з моменту вкладення фінансових, матеріальних і трудових ресурсів у підготовку та здійснення інвестиційних проектів і завершується з досягненням цілей, поставлених у проекті [13]. Варто відзначити, що поняття «процес» походить від латинського слова, яке означає походження, просування вперед. У словнику можна знайти такі визначення процесу: послідовна зміна явищ і предметів, що відбувається закономірним, обов'язковим порядком; або сукупність ряду послідовних дій, спрямованих на обов'язкове досягнення певного результату [11]. Коли мова йде про інвестиційний процес, одразу розуміємо, що об'єктивною основою цього процесу є інвестиційні цикли, або стадії.

Різноманітність видів інвестиційних циклів і складний їх взаємозв'язок зумовили широке використання на практиці та в наукових дослідженнях поняття «інвестиційний процес».

А. А. Пересада визначає інвестиційний процес як ряд (сукупність) інвестиційних циклів та виділяє 13 стадій цього процесу:

- 1) мотивація інвестиційної діяльності;
- 2) прогнозування та програмування інвестицій;
- 3) обґрунтування доцільності інвестицій;
- 4) страхування інвестицій;
- 5) державне регулювання інвестиційного процесу;
- 6) планування інвестицій;
- 7) фінансування інвестиційного процесу;
- 8) проектування та ціноутворення;
- 9) забезпечення інвестицій матеріально-технічними ресурсами;
- 10) освоєння інвестицій;
- 11) підготовка до виробництва продукції;
- 12) попередні здавання-прийом до експлуатації;
- 13) кінцеве здавання об'єкта до експлуатації [10].

Необхідно зазначити, що Пересада А. А. один із небагатьох авторів, хто виділяє передінвестиційну стадію досліджуваного процесу, а в ній виділяє мотивацію інвестиційної діяльності. При цьому автор не зазначає як останню стадію – визначення ефективності інвестування та досягнення соціального або економічного ефекту. Саме передінвестиційна стадія інвестиційного процесу є тим механізмом який активізує процес інвестування. Активізація інвестиційних процесів неможлива без забезпечення мотивації інвесторів щодо вкладання ресурсів. Така мотивація може здійснюватися через останню стадію інвестиційного процесу – отримання результату у вигляді певного ефекту: економічного або соціального (рис. 1).

Рис.1 Взаємозв'язок стадій інвестиційного процесу. розроблено за [10].

На даному малюнку інвестиційний процес представлений у вигляді поетапних дій щодо залучення, розміщення та перетворення інвестиційних ресурсів в позитивний економічний (соціальний ефект). Тлумачення малюнку-схеми є наступним: позитивний інвестиційний ефект є мотивом щодо прискорення інвестиційної діяльності, що активізує інвестиційний процес. Таким чином, мотивація інвестиційної діяльності та отримання позитивного ре-

зультату призводить до активації інвестиційного процесу та безперервного поетапного його оновлення та продовження.

Для активізації інвестиційних процесів в економіці України на сьогодні особливо важливим є дослідження інвестиційного клімату регіонів. Інвестиційний клімат можна розподілити на дві основні складові: інвестиційний потенціал (об'єктивні можливості регіону й галузі) та інвестиційний ризик (умови діяльності інвесторів), а чинників, що формують інвестиційний потенціал галузі та інвестиційних ризиків виділяють досить багато. Отже, інвестиційний процес є коливальним, динамічним процесом, який характеризується проходженням згаданих вище інвестиційних циклів. Для розробки регіональної інвестиційної політики потрібно враховувати циклічність на будь-якій з цих стадій.

Для реалізації інвестиційно-інноваційного розвитку регіону необхідно спрямувати управління та вплив на такі напрями і сфери діяльності, як: розвиток науки і освіти; використання досягнень науково-технічного прогресу; формування системи фінансування наукових розробок і дослідно-конструкторських робіт; створення сприятливого середовища для розвитку малого і середнього бізнесу в регіоні; реалізацію програм уряду з розвитку регіональних інноваційних процесів; оновлення нормативно-правової бази регіонального управління.

Дослідження доводять, що пошук мотивації для інвестиційних процесів в економіці повинен вестися вибірково, по пріоритетних галузях, які відповідають певним критеріям. У таких галузях повинні зберігатися ознаки конкурентоспроможності, які можуть забезпечити мультиплікативний ефект, який послужить каталізатором розвитку суміжних галузей. Вони мають бути прив'язані до питань оборони і безпеки держави, а також бути привабливими і значимими для розвитку соціальної сфери.

Таким ознакам відповідають декілька пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки, на яких мають бути сконцентровані інвестиції:

- енергоефективність і ресурсозберігання, у тому числі біопаливо, виготовлене з декількох видів сировини;
- нанотехнології;
- розвиток космічних технологій, передусім в області телекомунікацій, включаючи і наземну інфраструктуру;
- медичні технології, що включають виробництво діагностичного устаткування і ліків;
- стратегічні інформаційні технології [2].

Реалізація цих напрямів сприятиме активному розвитку перспективних і інноваційних досліджень в області техніки і технологій, відбору ефективних інвестиційних проектів в реальному секторі економіки, формуванню структур, що об'єднують вискоелективні підприємства, науку і освіту, залучення інвестицій у високотехнологічні галузі науки і виробництва, підвищення віддачі від інвестованих засобів [3, с. 56-60].

Серед важливих факторів, які спричинюють необхідність впливу держави на інвестиційний процес на рівні регіонів, є нерівномірність показників економічного розвитку у різних регіонах. Інвестиційні ресурси, в основному, розподіляються між регіонами нерівномірно, концентруючись у великих мегаполісах і багатих природно-сировинними ресурсами регіонах. Інші регіони і велика частина переробних галузей на жаль не мають можливості використати інвестиційний потенціал.

Таким чином, інвестиційний клімат нашої країни залишається не зовсім сприятливим. В умовах економічної кризи, проблема його поліпшення може вирішуватися лише в ході оптимального поєднання ринкового механізму саморегулювання з гнучкою і активною державною дією на регіональному і місцевому рівнях.

Аналізуючи вище викладене, можна зазначити, що інвестиційна привабливість регіонів залежить від якості інвестиційної політики, що розробляється і реалізується безпосередньо на регіональному рівні. Звичайно, роль інвестицій в здійсненні програм соціально – економічного розвитку регіонів зростатиме, що пред'являє особливі вимоги до визначення пріоритетів, ієрархії цілей і завдань інвестування, використання програмного підходу до вияв-

лення «полосів росту», де концентрація інвестиційних ресурсів може дати найбільший мультиплікаційний ефект, слугувати умовою вирішення ряду інших регіональних проблем.

Висновок. На сьогодні інвестиційні ресурси постають одним з найважливіших інструментів покращення соціально економічного життя країни та регіонів, зростає їх роль у господарській діяльності. Саме тому дане дослідження направлене на визначення сутності поняття «інвестиційний процес», взаємозв'язок даного поняття з іншими.

Проведення аналізу цієї категорії, дозволило визначити глибину даного поняття, проблеми та перспективи покращення та вдосконалення. Для детального аналізу та глибокого вивчення категорії «інвестиційний процес» у роботі було проведено аналіз понять: «процес», «інвестиційна діяльність», а також були розглянуті стадії (цикли) інвестиційного процесу та визначено, що при виконанні цих стадій активізується наступна стадія – а саме досягнення соціального або економічного ефекту.

При виборі державних пріоритетів управління інвестиційним процесом необхідно враховувати наступні вимоги:

- багаторівневий характер пріоритетних напрямів розвитку (загальнодержавного, регіонального, галузевого, по видах економічної діяльності і мікро рівня);
- облік міжрегіональних і міжгалузевих зв'язків;
- можливість виконання колективних науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт (НДДКР) за участю декількох науково-дослідних організацій;
- організацію виконання НДДКР на конкурсній основі;
- утворення таких структур, які будуть стимулювати взаємодію науки, освіти і високоєфективного виробництва [2].

Основними критеріями відбору мають бути прогнозований вклад в прискорення росту ВВП, забезпечення національної безпеки, підвищення конкурентоспроможності економіки.

На сьогодні існує необхідність в розробці нової регіональної політики розвитку інвестиційної інфраструктури, яка буде спрямована на створення привабливого інвестиційного середовища та суттєвого нарощування обсягів інвестицій. Пріоритетними з точки зору розвитку інвестиційної інфраструктури є зміцнення банківського інвестиційного сектора та сектора державних інвестиційних ресурсів. Інвестиційна інфраструктура регіону відіграє важливу роль в системі комплексного підходу до оцінки ефективності розвитку регіональної економіки. Головними напрямками державної політики в регіонах повинно бути створення умов для забезпечення розвитку економіки і проведення структурної перебудови виробничої і соціальної сфер.

Література

1. Про інвестиційну діяльність : Закон України від 18 вересня 1991 р. – № 1560– XII / Відомості Верховної Ради (ВВР). – 1991. – № 47. – Ст. 646. 95.
2. Герасименко І. С. Державні пріоритети управління інвестиційними процесами в комплексному регіональному розвитку / І. С. Герасименко [Електронний ресурс]. – 26.02.2015. – Режим доступу: <http://www.dy.nauka.com.ua>.
3. Глазьев С. Пути преодоления инвестиционного кризиса // Вопросы экономики / С. Глазьев. – № 11, 2000. – С. 59-66.
4. Губський Б. В. Інвестиційні процеси у глобальному середовищі / Б. В. Губський. – К. : Наукова думка, 2012. – 390 с.
5. Гитман Л. Дж. Основы инвестирования. Пер. с англ. / Л. Дж. Гитман, М. Д. Джонк. – М. : Дело, 1999. – 1008 с.
6. Ковтун Н. В. Статистичне дослідження інвестиційного процесу та інвестиційної діяльності: теорія, методологія, практика / Н. В. Ковтун [Електронний ресурс]. – 26.02.2015. Режим доступу: http://econom.univ.kiev.ua/articles/statdemo/kovtun/statistical_research_investment_process_and_investment_activity.pdf.
7. Левчинський Д. Л. Суть та економічна природа інвестицій та інвестиційного процесу / Д. Л. Левчинський // Механізм регулювання економіки. – №2, 2011р. – 138 с.
8. Майорова Т. В. Інвестиційна діяльність : навчальний посібник / Т. В. Майорова. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 376 с.
9. Мартиненко В. Ф. Державне управління інвестиційним процесом в Україні : монографія / В. Ф. Мартиненко. – К. : Видво НАДУ, 2005. – 296 с.

10. Пересада А. А. Управління інвестиційним процесом : монографія / А. А. Пересада. – К. : Лібра, 2002. – 472 с.
11. Словник іншомовних слів / за ред. О. С. Мельничука. – К., 1997. – 433 с.
12. Федоренко В. Г. Інвестування : підручник. – 2-ге вид., перероб. і доп. / В. Г. Федоренко – К. : Алєрта, 2008. – 448 с.
13. Чернікова О. В. Інвестиційний процес в економіці країни як визначальний чинник економічного розвитку / О. В. Чернікова // Економіка та управління національним господарством. – №9 (111), 2010 р. – 86 с.

References

1. Zakon Ukrainy «Pro investytsijnu diyalnist» vid 18 veresnya 1991 r. 1560– XII / Vidomosti Verhovnoyi Rady (VVR), 1991, 47, st.646. 95.
2. Gerasymenko I. S. Derzhavni priorytety upravlinnya investytsijnymy procesamy v kompleksnomu regionalnomu rozvytku / I. S. Gerasymenko [Elektronnyj resurs]. – 26.02.2015. – Rezhym dostupu: <http://www.dy.nayka.com.ua>.
3. Glazev S. Puti preodolenija investicionnogo krizisa. Voprosy jekonomiki / S. Glazev. – K.: № 11, 2000. – 59-66 s.
4. Gubs`ky`j B.V. Investy`cijni procesy` u global`nomu seredovy`shhi / B.V. Gubs`ky`j. – K.: Naukova dumka, 2012. – 390 s.
5. Gitman L. Dzh. Osnovy investirovanija. Per. s angl. / L. Dzh. Gitman, M. D. Dzhonk. – M. : Delo, 1999. – 1008 s.
6. Kovtun N. V. Statystychnе doslidzhennya investytsijnogo procesu ta investytsijnoyi diyalnosti: teoriya, metodologiya, praktyka / N. V. Kovtun [Elektronnyj resurs]. – 26.02.2015. Rezhym dostupu: <http://econom.univ.kiev.ua/articles/statdemo/kovtun/statistical reseach investment process and investment activity.pdf>.
7. Levchynskij D. L. Sut ta ekonomichna pryroda investytsij ta investytsijnogo procesu / D. L. Levchynskij. Mexanizm reguljuvannya ekonomiky. – № 2, 2011r. – 138 s.
8. Majorova T.V. Investytsijna diyalnist: Navchalnyj posibnyk / T.V. Majorova. – K.: «Centr navchalnoyi literatury», 2004. – 376 s.
9. Martynenko V. F. Derzhavne upravlinnya investytsijnym procesom v Ukraini: Monografiya / V. F. Martynenko. – K.: Vyd-vo NADU, 2005. – 296 s.
10. Peresada A. A. Upravlinnya investytsijnym procesom: Monografiya / A. A. Peresada. – K. : Libra, 2002. – 472 s.
11. Slovnyk inshomovnyx sliv za red. O. S. Melnychuka. – K., 1997. – 433 s.
12. Fedorenko V.G. Investuvannya: Pidruchnyk. – 2-ge vyd., pererob. i dop. / V.G. Fedorenko – K.: Alєрта, 2008. – 448 s.
13. Chernikova O. V. Investytsijnyj proces v ekonomici krayiny yak vyznachalnyj chynnyk ekonomichnogo rozvytku / O.V. Chernikova. Ekonomika ta upravlinnya nacionalnym gospodarstvom. – №9 (111), 2010 r. – 86 s.

Мещерякова Н. М.

ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ РАЗВИТИЯ ИНВЕСТИЦИОННЫХ ПРОЦЕССОВ НА РЕГИОНАЛЬНОМ УРОВНЕ

***Аннотация.** Обобщены теоретические разработки отечественных и зарубежных ученых по аспектам развития инвестиционного процесса. Рассмотрены трактовки таких понятий, как «инвестиционный процесс», «инвестиционная деятельность», также проанализированы связи между ними. В статье проанализированы теоретические положения, которые объединяют понятия инвестиционного процесса и инвестиционной деятельности и которые следует рассматривать на трех уровнях: на микроуровне, мезоуровне и на макроуровне; приведены стадии инвестиционного процесса и определено, что при выполнении этих стадий активизируется дополнительная стадия – определение эффективности инвестирования и достижения социального или экономического эффекта. Определено, что инвестиционный процесс является динамичным; для разработки эффективной региональной инвестиционной политики нужно учитывать цикличность на каждой из стадий инвестиционного процесса. Также в статье определено, что влияние государства на инвестиционный процесс является необходимым, так как показатели экономического развития в разных регионах неравномерны; рассмотрены некоторые сферы деятельности, на которые необходимо направить влияние государства для реализации инвестиционно-инновационного развития региона, реализация которых будет способствовать активному развитию перспективных и инновационных исследований, отбора эффективных инвестиционных проектов в реальном секторе экономики. Исследованы и рассмотрены требования, которые необходимо учитывать при выборе государственных приоритетов управления инвестиционными процессами на региональном развитии.*

***Ключевые слова:** инвестиции, инвестиционная деятельность, инвестиционный процесс, стадии инвестиционного процесса, активизация, мотивация инвестиционной деятельности, региональное развитие, региональная экономика.*

Meshcheriakova N.

THEORETICAL DEVELOPMENT DIMENSION OF THE INVESTMENT PROCESS AT THE REGIONAL LEVEL

Abstract. Summarized the theoretical development of domestic and foreign scholars on aspects of the investment process. The article deals with the interpretation of concepts such as «investment process», «investment activity» also analyzed the relationship between them. The article analyzes the theoretical principles that combine the concept of the investment process and investment and to be considered at three levels: at the micro, meso level and macro level; given stage of the investment process determined that under these stages there are more active stage – determining the effectiveness of investment and achieve social or economic benefit. It is determined that the investment process is dynamic; it is important to take into consideration the cyclical nature of each of the stages of the investment process in order to develop effective regional investment policy. The article stipulates that the state's influence on the investment process is necessary because the indicators of economic development in different regions are uneven; it is considered some activity areas that have to be influenced by the government for investment and innovation development of the region, which implementation will help to boost the development of promising and innovative research and theselection of effective investment projects in the real economy. It is investigated and reviewed the requirements that must be considered when choosing national priorities of management of investment processes in regional development.

Key words: investments, investment process, stages of the investment process, activation, motivation investment, regional development, regional economy.

Стаття надійшла до редколегії 18.02.2015 р.